

Colofon

Uitgave Parkinson Centrum Nijmegen (ParC)
Redactie prof. dr. B.R. Bloem, drs. A. Vlaar, mevr. M. van Sonsbeek, mevr. M. Schmidt
Tekst dr. I. Tendolkar, psychiater, UMC St Radboud, Nijmegen
Styling PuntKomma Nijmegen

UMC St Radboud, eerste versie, eerste druk maart 2010
Copyright© ParC 2010

*Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt,
op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van Parkinson Centrum Nijmegen (ParC).
parkinsoncentrum@neuro.umcn.nl*

Parkinson Centrum Nijmegen (ParC)

UMC St Radboud, Neurologie (HP 913)
Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen
T: 024 - 366 84 52 (ParC Dagcentrum)
☎ maandag, dinsdag en woensdag bereikbaar
E: parkinsoncentrum@neuro.umcn.nl

ParC
Parkinson Centrum Nijmegen

Geestelijke klachten bij de ziekte van Parkinson of atypisch parkinsonisme¹

Voor wie is deze informatie bedoeld?

- U heeft de ziekte van Parkinson of een vorm van atypische parkinsonisme en u heeft met een psychiater gesproken over het verbeteren van uw geestelijke klachten.
- U wilt meer weten over psychiatrische verschijnselen of de behandeling bij de ziekte van Parkinson of atypische parkinsonisme.

Geestelijke klachten bij de ziekte van Parkinson

Naast de bekende veranderingen in het bewegen kunnen ook stemming-, angst en geheugenklachten en verwardheid optreden. Stemmings- en angststoornissen komen bijvoorbeeld bij ongeveer 40% van de patiënten met de ziekte van Parkinson voor, zelfs wanneer iemand zijn best doet om het tegen te houden. Het omgaan met deze klachten en de verwerking van het ziek zijn vormen het aandachtsgebied van de psychiatrie.

Ook de directe omgeving (zoals partner of kinderen) kunnen problemen krijgen door de geestelijke klachten van de patiënt. Er kunnen verschillende oorzaken zijn, bijvoorbeeld de veranderingen in de hersenen door de ziekte van Parkinson of bijwerkingen van de medicatie.

Daarom noemt men de ziekte van Parkinson ook wel een 'neuropsychiatrische ziekte'. Patiënten hebben soms moeite met het aangeven van geestelijke klachten, omdat zij het verband met de lichamelijke klachten niet zien. Soms hopen zij en hun naasten, dat ze die klachten zelf kunnen oplossen.

Door psychiatrische symptomen vroeg te herkennen en te behandelen voorkomt u verdere lichamelijke en geestelijke achteruitgang in het kader van de ziekte van Parkinson. Voor bestaande geestelijke klachten is vaak een psychiatrisch consult nodig. Het bezoek aan de psychiater leidt tot meer aandacht voor de verschillende problemen. Hierdoor verbetert de kwaliteit van het leven, zowel voor de patiënt als voor de naasten.

Werkwijze

In het Parkinson Centrum Nijmegen (ParC) streven wij er naar om een complete beoordeling te bieden waarin alle aspecten van de ziekte meegenomen worden. Daarom is de psychiatrische diagnostiek en advisering ook een vast onderdeel van onze klinische beoordeling. In de vragenlijst, die u thuisgestuurd krijgt, komen allerlei geestelijke onderwerpen aan bod. Zij helpen om de bestaande klachten te verhelderen en eventueel al de noodzaak van het inschakelen van de psychiater te bepalen. Ook bekijken de zorgcoördinator en de neuroloog gedurende hun gesprekken met u of er geestelijke klachten aanwezig zijn.

Bezoek aan de psychiater

Als de psychiater in consult komt, is er een uitgebreid gesprek. Soms neemt de psychiater nieuwe vragenlijsten af. Deze kunnen bijvoorbeeld helpen om een depressie en angst van elkaar te onderscheiden. Ook is het belangrijk te kijken of u al eerder met een psychiatrische ziekte bekend was, omdat dit een wisselwerking met de parkinsonklachten kan hebben.

Belangrijk is het om de mantelzorg erbij te betrekken. Soms is bij psychiatrische stoornissen het ziekte-inzicht en het overzicht, dat de patiënt hierover heeft, beperkt. Hier levert de mantelzorg belangrijke aanvullende informatie. Daarom wordt de mantelzorg gevraagd om bij in ieder geval een deel van het psychiatrisch consult aanwezig te zijn. De psychiater maakt gedurende dit gesprek al een voorstel voor een advies en overlegt dit vervolgens met de andere behandelaars. Vanwege mogelijke interacties tussen de ziekte van Parkinson en de medicijnen voor psychiatrische symptomen is een goed afgestemd behandeladvies belangrijk. Dit houdt vaak in, dat er ook een gerichte verwijzing voor een vervolgbehandeling komt, bijvoorbeeld een aanmelding bij een regionale psychiatrische instelling.

Algemene achtergrond informatie over de ziekte van Parkinson kunt u vinden in de algemene folder 'De ziekte van Parkinson of atypisch parkinsonisme, wat is dat?' (deze informatiefolder is beschikbaar via het secretariaat van het ParC Dagcentrum).

Of u kunt mailen naar www.parkinsoncentrum@neuro.umcn.nl t.a.v. Dr. I. Tendolkar, psychiater.

Voor overige informatie zie de website www.parkinson-vereniging.nl

¹ Onder parkinsonisme wordt verstaan: alle ziekten die qua verschijnselen lijken op de ziekte van Parkinson. Voorbeelden zijn Multiple Systeem Atrofie (MSA) en Progressieve Supranucleaire Parese (PSP).